P9_TA(2019)0033

Eurozonas nodarbinātības un sociālās politikas nostādnes

Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par eurozonas nodarbinātības un sociālās politikas nostādnēm (2019/2111(INI))

(2021/C 202/08)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. un 5. pantu,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 9., 145., 148., 149., 151., 152., 153., 154., 155., 165., 156., 158., 165., 166., 174. un 349. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās IV sadaļu (Solidaritāte),

— ņemot vērā ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām,

— ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), jo īpaši 1., 3., 4., 5., 8., 10. un 13. mērķi,

— ņemot vērā Komisijas 2013. gada Sociālo ieguldījumu paketi,

— ņemot vērā piecu priekšsēdētāju 2015. gada 22. jūnija ziņojumu ([2]) "Eiropas ekonomiskās un monetārās savienības izveides pabeigšana",

— ņemot vērā Padomes 2018. gada 14. maija ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([3]),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 12. jūnija paziņojumu "Eiropas ekonomiskās un monetārās savienības padziļināšana: pārskats par paveikto četrus gadus pēc piecu priekšsēdētāju ziņojuma — Eiropas Komisijas ieguldījums 2019. gada 21. jūnija Eurosamitā" (COM(2019)0279),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 5. jūnija paziņojumu "2019. gada Eiropas pusgads: konkrētām valstīm adresēti ieteikumi" (COM(2019)0500),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 27. februāra priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm (COM(2019)0151) un Parlamenta 2019. gada 4. aprīļa nostāju par to ([4]),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 21. novembra paziņojumu "2019. gada izaugsmes pētījums: stiprāka Eiropa globālas nenoteiktības apstākļos" (COM(2018)0770),

— ņemot vērā Komisijas un Padomes vienoto nodarbinātības ziņojumu, kas pieņemts 2019. gada 15. martā,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 21. novembra ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku (COM(2018)0759),

---

([1]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.
([2]) https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_lv.pdf
([3]) OV C 179, 25.5.2018., 1. lpp.
([4]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0337.

Ceturtdiena, 2019. gada 10. oktobris

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 21. novembra ziņojumu "Brīdināšanas mehānisma ziņojums par 2019. gadu" (COM(2018)0758),

— ņemot vērā Komisijas 2008. gada 3. oktobra ieteikumu par tādu cilvēku aktīvu integrāciju, kuri ir atstumti no darba tirgus ([5]),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 21. novembra paziņojumu "2019. gada budžeta plāna projekti: vispārējs novērtējums" (COM(2018)0807),

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada 22. novembra priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm (COM(2017)0677) un Parlamenta 2018. gada 19. aprīļa nostāju par to ([6]),

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada 26. aprīļa paziņojumu "Eiropas sociālo tiesību pīlāra izveide" (COM(2017)0250),

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada 26. aprīļa paziņojumu "Iniciatīva strādājošo vecāku un aprūpētāju darba un privātās dzīves līdzsvara atbalstam" (COM(2017)0252),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 13. marta priekšlikumu Padomes ieteikumam par darbinieku un pašnodarbināto personu piekļuvi sociālajai aizsardzībai (COM(2018)0132),

— ņemot vērā Komisijas 2011. gada 5. aprīļa paziņojumu "ES programma attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām līdz 2020. gadam" (COM(2011)0173) un vēlākos īstenošanas un novērtējuma ziņojumus,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1158 (2019. gada 20. jūnijs) par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES ([7]),

— ņemot vērā Komisijas dienestu 2017. gada 26. aprīļa darba dokumentu "Novērtējums attiecībā uz 2013. gada ieteikumu "Ieguldījums bērnos: nabadzības apburtā loka pārraušana"" (SWD(2017)0258),

— ņemot vērā Komisijas dokumentu "Stratēģiska iesaistīšanās dzimumu līdztiesības jautājumu risināšanā laikposmā no 2016. gada līdz 2019. gadam", Eiropas Dzimumu līdztiesības paktu (2011–2020) un Padomes 2011. gada 7. marta secinājumus par to ([8]),

— ņemot vērā 2002. gada Barselonas Eiropadomes mērķus bērnu aprūpes jomā, proti, līdz 2010. gadam nodrošināt bērnu aprūpi vismaz 90 % bērnu vecumā no trim gadiem līdz obligātajam izglītības vecumam un vismaz 33 % bērnu, kas jaunāki par trim gadiem,

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 4. oktobra paziņojumu "Garantija jauniešiem un jaunatnes nodarbinātības iniciatīva — pēc trīs gadiem" (COM(2016)0646),

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 14. septembra priekšlikumu Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES, Euratom) Nr. 1311/2013, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (COM(2016)0604),

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 14. septembra paziņojumu "Eiropas investīciju stiprināšana nodarbinātībai un izaugsmei: ceļā uz Eiropas Stratēģisko investīciju fonda otro posmu un jauno Eiropas Ārējo investīciju plānu" (COM(2016)0581),

([5]) OV L 307, 18.11.2008., 11. lpp.
([6]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0181.
([7]) OV L 188, 12.7.2019., 79. lpp.
([8]) OV C 155, 25.5.2011., 10. lpp.

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 10. jūnija paziņojumu "Jaunā prasmju programma Eiropai. Kopīgs darbs cilvēkkapitāla, nodarbināmības un konkurētspējas stiprināšanai" (COM(2016)0381),

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 2. jūnija paziņojumu "Eiropas sadarbīgās ekonomikas programma" (COM(2016)0356),

— ņemot vērā aprites ekonomikas paketi (Direktīvas (ES) 2018/849 ([9]), (ES) 2018/850 ([10]), (ES) 2018/851 ([11]) un (ES) 2018/852 ([12])),

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 1. jūnija paziņojumu "Eiropa atkal investē. Novērtējums par Investīciju plānu Eiropai" (COM(2016)0359),

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 8. marta paziņojumu "Apspriešanās sākšana par Eiropas sociālo tiesību pīlāru" (COM(2016)0127) un tā pielikumus,

— ņemot vērā Komisijas 2012. gada 16. februāra Balto grāmatu "Atbilstīgu, drošu un noturīgu pensiju programma" (COM(2012)0055),

— ņemot vērā Padomes 2015. gada 7. decembra secinājumus "Veicināt sociālo ekonomiku — vienu no svarīgākajiem ekonomikas un sociālās attīstības virzītājspēkiem Eiropā",

— ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 13. marta rezolūciju par Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu: nodarbinātības un sociālie aspekti 2019. gada izaugsmes pētījumā ([13]),

— ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 11. decembra rezolūciju par izglītību digitālajā laikmetā: problēmas, iespējas un gūtā pieredze ES politikas izstrādē ([14]),

— ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 25. oktobra rezolūciju par eurozonas nodarbinātības un sociālās politikas nostādnēm ([15]),

— ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 11. septembra rezolūciju par risinājumiem attiecībā uz darba ņēmēju reintegrāciju kvalitatīvā nodarbinātībā pēc traumas vai slimības ([16]),

— ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 16. novembra rezolūciju par nevienlīdzības apkarošanu kā instrumentu darbvietu radīšanai un izaugsmes stimulēšanai ([17]),

— ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 24. oktobra rezolūciju par politikas nostādnēm attiecībā uz ienākumu minimumu — instrumentu nabadzības novēršanai ([18]),

— ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 14. septembra rezolūciju par jauno Prasmju programmu Eiropai ([19]),

— ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 19. janvāra rezolūciju par Eiropas sociālo tiesību pīlāru ([20]),

— ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 26. maija rezolūciju par nabadzību — dzimuma perspektīva ([21]),

---

([9]) OV L 150, 14.6.2018., 93. lpp.
([10]) OV L 150, 14.6.2018., 100. lpp.
([11]) OV L 150, 14.6.2018., 109. lpp.
([12]) OV L 150, 14.6.2018., 141. lpp.
([13]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0202.
([14]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0485.
([15]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0432.
([16]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0325.
([17]) OV C 356, 4.10.2018., 89. lpp.
([18]) OV C 346, 27.9.2018., 156. lpp.
([19]) OV C 337, 20.9.2018., 135. lpp.
([20]) OV C 242, 10.7.2018., 24. lpp.
([21]) OV C 76, 28.2.2018., 93. lpp.

Ceturtdiena, 2019. gada 10. oktobris

— ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 2. februāra normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas platformas izveidi sadarbības uzlabošanai nedeklarēta darba novēršanā un atturēšanā no tā ([22]),

— ņemot vērā Parlamenta 2015. gada 25. novembra rezolūciju par ES stratēģisko satvaru par drošību un veselības aizsardzību darbā laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam ([23]),

— ņemot vērā ESAO un Eiropas Komisijas iniciatīvu "*State of Health in the EU*" ([24]) un saistīto ziņojumu "*Health at a glance: Europe 2018*" ([25]),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada ziņojumu par pensiju pietiekamību: vecumā saņemto ienākumu pašreizējā un turpmākā pietiekamība ES, kas publicēts 2018. gada 26. aprīlī,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada ziņojumu par novecošanu: ekonomikas un budžeta prognozes ES dalībvalstīs (2016–2070), kas publicēts 2018. gada 28. maijā,

— ņemot vērā pārskatīto Eiropas Sociālo hartu un Turīnas procesu, ko uzsāka 2014. gadā, lai stiprinātu Eiropas Sociālās hartas līgumu sistēmu Eiropas Padomē un saistībā ar Eiropas Savienības tiesībām ([26]),

— ņemot vērā Parlamenta 2011. gada 8. marta rezolūciju par nevienlīdzības samazināšanu veselības aprūpes jomā ES ([27]),

— ņemot vērā ANO Personu ar invaliditāti tiesību komitejas 2015. gada septembra noslēguma konstatējumus par Eiropas Savienības 2014. gada jūnija sākotnējo ziņojumu komitejai,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīvu 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos (Vienlīdzīgu iespēju direktīva) ([28]), un Eiropas Kopienas dibināšanas līguma (1992) 141. pantu par principu, kas paredz vienādu darba samaksu par vienādu vai līdzvērtīgu darbu,

— ņemot vērā Komisijas dokumentu "Stratēģiska iesaistīšanās dzimumu līdztiesības jautājumu risināšanā laikposmā no 2016. gada līdz 2019. gadam" un tā mērķi samazināt sieviešu un vīriešu pensiju atšķirību, kas ir viens no prioritārajiem uzdevumiem, un ņemot vērā Komisijas 2018. gada Ziņojumu par pensiju pietiekamību,

— ņemot vērā ES jaunatnes stratēģiju 2019.–2027. gadam, kuras pamatā ir Padomes 2018. gada 26. novembra rezolūcija, un stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi par vairāk nekā 10 % samazināt izglītības un apmācības priekšlaicīgu pamešanu,

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2017. aprīļa Īpašo ziņojumu Nr. 5/2017 "Jauniešu bezdarbs: vai ES politikas virzieniem ir bijusi nozīme? Garantijas jauniešiem shēmas un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas novērtējums",

— ņemot vērā ESAO nodarbinātības statistikas ziņojumus par 2018. un 2019. gadu,

— ņemot vērā Eiropas Pieejamības aktu,

([22]) OV C 35, 31.1.2018., 157. lpp.
([23]) OV C 366, 27.10.2017., 117. lpp.
([24]) https://ec.europa.eu/health/state/glance_en
([25]) https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2018_healthatglance_rep_en.pdf
([26]) https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process
([27]) OV C 199 E, 7.7.2012., 25. lpp.
([28]) OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 9. aprīļa ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku (2019/C 136/01),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada pārskatu par nodarbinātību un sociālo attīstību Eiropā,

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada ziņojumu par strādājošo nabadzību,

— ņemot vērā Padomes 2018. gada ieteikumu par darbinieku un pašnodarbināto personu piekļuvi sociālajai aizsardzībai,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1152 (2019. gada 20. jūnijs) par pārredzamiem un paredzamiem darba apstākļiem Eiropas Savienībā ([29]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A9-0016/2019),

A. tā kā darba tirgus apstākļi ES turpina uzlaboties galvenokārt dēļ tā, ka starptautiskā ekonomikas vide ilgu laiku bijusi labvēlīga; tā kā nodarbinātības līmenis turpinājis pieaugt un 2018. gada pēdējā ceturksnī sasniedzis 73,5 %, turklāt darba ņēmēju skaits bijis 240,7 miljoni, kas ir jauns rekords; tā kā nodarbinātības līmenis eurozonā no 66,5 % 2017. gadā ir palielinājies līdz 67,4 % 2018. gadā; tā kā dalībvalstīs, reģionos un iedzīvotāju grupās joprojām pastāv lielas nodarbinātības līmeņa atšķirības; tā kā nodarbinātības pieauguma temps ir palēninājies un sagaidāms, ka šāda tendence turpināsies; tā kā gadījumā, ja šāda dinamika turpinās, nodarbinātības līmenis 2020. gadā būs 74,3 %;

B. tā kā joprojām aktuālas ir tādas ilgtermiņa problēmas kā sabiedrības novecošana, digitalizācija un tās ietekme uz darbu, klimata pārmaiņas un neilgtspējīga dabas resursu izmantošana;

C. tā kā nodarbinātības līmenis ievērojami pieaudzis to darba ņēmēju vidū, kuri vecāki par 55 gadiem; tā kā 2018. gadā eurozonā 55–64 gadus vecu darba ņēmēju nodarbinātības līmenis bija 58,8 %, kas joprojām ir krietni zemāks par vidējo; tā kā sieviešu nodarbinātības līmenis šajā vecuma grupā ir zemāks (52,9 %); tā kā demogrāfiskās prognozes liecina, ka palielinās gados vecāku darba ņēmēju skaits; tā kā demogrāfiskās pārmaiņas ietekmē pensijas, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmas;

D. tā kā vajadzīgas efektīvas rīcībpolitikas, kas aptvertu dažādos nodarbinātības veidus un pienācīgi aizsargātu darba ņēmējus no ļaunprātīgas izmantošanas, diskriminācijas un nabadzības;

E. tā kā ievērojamu daļu no darba ņēmējiem veido nabadzīgi strādājošie; tā kā 2017. gadā 9,4 % nodarbināto bija pakļauti nabadzības riskam, savukārt gandrīz 20,5 miljoni darba ņēmēju dzīvoja mājsaimniecībās, kas pakļautas nabadzības riskam; tā kā atsevišķās iedzīvotāju kategorijās, tādās kā cilvēki, kas strādā nepilnu slodzi, pašnodarbinātie, pagaidu darba ņēmēji, mazāk izglītoti cilvēki un viena cilvēka mājsaimniecības, strādājošo nabadzības risks ir ievērojami augstāks un dažos gadījumos tas ievērojami palielinājies pēdējos gados;

F. tā kā 2018. gadā nodarbinātības līmeņa atšķirība starp dzimumiem bija 11,6 procentpunkti un tā gandrīz nav mainījusies kopš 2013. gada; tā kā visā ES sievietes pelna vidēji par 16 % mazāk nekā vīrieši, lai gan šis rādītājs ievērojami atšķiras starp dalībvalstīm; tā kā pensiju atšķirība starp dzimumiem vecuma grupā no 65 līdz 79 gadiem 28 dalībvalstu ES ir aptuveni 37,2 %; tā kā visā ES joprojām pastāv nevienlīdzīgs aprūpes pienākumu sadalījums starp sievietēm un vīriešiem;

G. tā kā galvenā atbildība par jauniešu bezdarba risināšanu ir dalībvalstu ziņā, kurām jāizstrādā un jāīsteno darba tirgus tiesiskais regulējums, izglītības un apmācības sistēmas un aktīva darba tirgus rīcībpolitikas;

H. tā kā kopējais nostrādāto stundu skaits pastāvīgi palielinās, taču kopš 2013. gada šis palielinājums notiek lēnāk; tā kā pastāvīga un pilna laika nodarbinātības līmenis turpina pieaugt, savukārt nepilnas slodzes nodarbinātības līmenis 2018. gadā samazinājās; tā kā nepilna laika darba ņēmēju īpatsvars ES no 15 % 2002. gadā ir pieaudzis līdz 19 % 2017. gadā; tā kā ES 2017. gadā nepilna laika darbu daudz biežāk strādāja sievietes (31 %) nekā vīrieši (8 %); tā kā

([29]) OV L 186, 11.7.2019., 105. lpp.

piespiedu kārtā nepilna laika darbu strādājošo skaits joprojām ir ļoti liels un pašlaik šādu darbu strādā par 1,3 miljoniem cilvēku vairāk nekā 2008. gadā; tā kā pagaidu darbinieku īpatsvars ES no 11 % 2002. gadā ir pieaudzis līdz 13 % 2017. gadā;

I. tā kā dažu dalībvalstu darba tirgū vērojamas strukturālas problēmas, piemēram, zema līdzdalība, kā arī prasmju un kvalifikāciju neatbilstība; tā kā, lai apmierinātu darba tirgus vajadzības, aizvien aktuālāka kļūst vajadzība pēc konkrētiem pasākumiem neaktīvā darbaspēka integrēšanai vai reintegrēšanai;

J. tā kā bezdarba līmenis 2019. gada jūnijā ES samazinājās līdz 6,3 % un eurozonā — līdz 7,5 %; tā kā tas samazinājies visās vecuma grupās un gan vīriešu, gan sieviešu vidū; tā kā dalībvalstu rādītāji joprojām ir ļoti atšķirīgi, un kopš 2007. gada bezdarba līmeņa atšķirības turpina palielināties gan nacionālās, gan subnacionālās teritorijās; tā kā jauniešu bezdarba līmenis joprojām ir nepieņemami augsts, proti, 2019. gada aprīlī tas bija 14,2 % (ES 2018. gadā vidēji 15,2 %, eurozonā — 16,9 %), taču tas ir zemāks nekā pirmskrīzes līmenis 2008. gadā; tā kā atšķirības starp dalībvalstīm ir ļoti lielas; tā kā vidēji katrs otrais darbu meklējošais bezdarbnieks bijis bez darba ilgāk nekā 12 mēnešus un ilgstošais bezdarbs, kas ir 3,8 , tomēr joprojām pārsniedz pirmskrīzes līmeni — 2,9 %; tā kā bezdarba līmenis joprojām īpaši augsts ir personu ar invaliditāti vidū;

K. tā kā saskaņā ar *Eurostat* datiem 2017. gadā 28 dalībvalstu ES bija 8,973 miljoni nepietiekami nodarbinātu darba ņēmēju, kas strādā nepilna laika darbu; tā kā papildus tam 8,127 miljoni cilvēku varēja strādāt, taču darbu nemeklēja, un vēl 2,289 miljoni cilvēku darbu meklēja, taču nevarēja uzsākt darbu tuvākajā laikā; tā kā kopumā tas nozīmē, ka 2017. gadā 28 dalībvalstu ES 19,389 miljonus cilvēku zināmā mērā varēja uzskatīt par bezdarbniekiem, neņemot vērā bezdarba rādītāju, un tas ir gandrīz tāds pats cilvēku daudzums, kāds uzskatīts par bezdarbniekiem (18,776 miljoni);

L. tā kā horizontālā un vertikālā darba tirgus segmentācija, kā arī strādājošo nabadzība joprojām pastāv un jo īpaši skar sievietes, mazkvalificētus cilvēkus, jauniešus, vecākus cilvēkus, cilvēkus ar invaliditāti, nacionālās, lingvistiskās, etniskās un seksuālās minoritātes un cilvēkus ar migrantu izcelsmi; tā kā 2016. gadā cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības rādītājs bija 48,1 %, kas ir ievērojami zemāks nekā vidējais nodarbinātības rādītājs;

M. tā kā ilgstošais bezdarbs nesamērīgi skar jauniešus, vientuļos vecākus, neformālos aprūpētājus, ilgstoši slimojošus cilvēkus, personas ar invaliditāti vai veselības problēmām, migrantus un etniskās vai reliģiskās minoritātes, kas joprojām saskaras ar īpašiem šķēršļiem piekļuvē darbam un diskrimināciju visos nodarbinātības posmos;

N. tā kā kvalitatīva nodarbinātība ir būtisks faktors cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību; tā kā jāiekļauj visi sabiedrības locekļi, kuriem ir vismazākās iespējas piekļūt darba tirgum un kuriem draud nabadzība un sociālā atstumtība;

O. tā kā joprojām pieaug brīvo darbvietu skaits un neatbilstība starp darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu joprojām ir būtisks bezdarba iemesls daudzās dalībvalstīs; tā kā strukturāla prasmju neatbilstība un prasmju trūkums skar daudzas nozares, cita starpā tūrismu, tradicionālo amatniecību un IKT nozari, turklāt sagaidāms, ka līdz 2020. gadam plaisa starp speciālistu pieprasījumu un piedāvājumu ES pieaugs un attieksies aptuveni uz 500 000 darbinieku; tā kā, neraugoties uz bažām par pieaugošo prasmju trūkumu un neatbilstību, aptuveni 39 % ES darba ņēmēju spiesti strādāt mazkvalificētu darbu, kam viņi ir pārāk augstu kvalificēti;

P. tā kā saskaņā ar Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra (*Cedefop*) aplēsēm darbaspēka prasmju sadalījums 2017. gadā visumā atbilda darba tirgus prasībām un darbaspēka piedāvājums pārsniedza pieprasījumu visos kvalifikāciju veidos, kas jo īpaši attiecas uz zema un vidēja līmeņa kvalifikācijām; tā kā sagaidāms, ka pieprasījums pēc kvalificēta darbaspēka pieaugs, un jaunākās *Cedefop* prognozes liecina, ka no 2017. līdz 2025. gadam tiks radītas vairāk nekā 13 miljoni darbvietu, kurās būs vajadzīgs augsts izglītības līmenis, savukārt pieprasījums pēc mazkvalificētām darbvietām saruks gandrīz par 6 miljoniem;

Q. tā kā *Cedefop* prognozes liecina, ka līdz 2025. gadam paralēli pieaugs gan prasmju pieprasījums, gan piedāvājums; tā kā tomēr sagaidāms, ka prasmju piedāvājums pieaugs nedaudz straujāk nekā prasmju pieprasījums, piemēram, paredzams, ka darbaspēka īpatsvars, kam ir tikai primārā vai zemākā līmeņa vidējā izglītība, no 20,2 % 2017. gadā samazināsies līdz 16,8 % 2025. gadā; tā kā tiek prognozēts, ka to cilvēku īpatsvars, kam ir zema līmeņa kvalifikācija, no 18,4 % samazināsies līdz 15,4 %, taču šī paralēlā tendence nenovērš potenciālo prasmju neatbilstību, piemēram, pārmērīgu kvalifikāciju;

R. tā kā darba tirgus ir ļoti sadrumstalots un katram segmentam ir savas īpatnības;

S. tā kā vairāk nekā katrs piektais eiropietis ir pakļauts nabadzības un sociālās atstumtības riskam; tā kā zināms progress panākts virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" nabadzības samazināšanas mērķi, un kopš 2008. gada no nabadzības izrauti 5,6 miljoni cilvēku, bet tā kā vēl daudz jādara, lai sasniegtu mērķi līdz 2020. gadam no nabadzības izraut vismaz 20 miljonus cilvēku, jo vēl aizvien 113 miljoniem cilvēku draud nonākšana nabadzībā; tā kā augstāks nabadzības līmenis ir neaizsargātās grupās, tādās kā bērni, vientuļie vecāki, cilvēki ar invaliditāti un cilvēki ar hroniskām fiziskām un garīgās veselības problēmām, migranti, romi un etniskās minoritātes, ilgtermiņa bezdarbnieki un bezpajumtnieki; tā kā strauji pieaug strādājošo nabadzība (9,6 %) un nabadzības un nevienlīdzības plaisa palielinās visā ES; tā kā sociālie pārvedumi būtiski ietekmē nabadzības samazināšanu daudzās dalībvalstīs (kas 2017. gadā vidēji bija 32,4 % robežās, neskaitot pensijas); tā kā kopš 2010. gada šī ietekme ik gadu ir samazinājusies (izņemot 2013. gadu) un atšķirības starp dalībvalstīm ir ievērojamas;

T. tā kā vispārēja piekļuve kvalitatīvai un cenu ziņā pieejamai veselības aprūpei ir viena no sociālām pamatvajadzībām;

U. tā kā joprojām pastāv atšķirības attiecībā uz sociālās aizsardzības sistēmu segumu un pakalpojumu pieejamību; tā kā radušies jauni darba veidi, tostarp darbs tiešsaistes platformās un pašnodarbinātība; tā kā sociālā aizsardzība tradicionāli attiecināta uz darba ņēmējiem ar pilna laika beztermiņa darba līgumiem, un tādēļ tā ir jāpielāgo; tā kā jo īpaši nestandarta darbā nodarbinātajiem bieži vien nav pilnīgas piekļuves sociālajai aizsardzībai un daudziem pašnodarbinātajiem ir tikai ierobežots aizsardzības segums vai tā nav vispār; tā kā joprojām pastāv fiktīva pašnodarbinātība, radot nenoteiktību, nestabilitāti un nedrošību, kas jo īpaši skar mazāk aizsargātas iedzīvotāju grupas; tā kā nespēja piekļūt sociālajai aizsardzībai mazina darbaspēka labbūtību un apgrūtina darba tirgu funkcionēšanu;

V. tā kā ES garantija jauniešiem ir jāuzlabo vēl vairāk atbilstoši Eiropas Revīzijas palātas ieteikumiem, lai sniegtu palīdzību visiem jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*);

W. tā kā dzīves ilgums atšķiras atkarībā no sociālekonomiskā statusa; tā kā šī atšķirība lielā mērā atspoguļo atšķirīgo pakļautību riska faktoriem (ietverot darbu) un tā kā mājsaimniecībās ar zemiem ienākumiem salīdzinājumā ar mājsaimniecībām ar augstiem ienākumiem pastāv lielāka varbūtība, ka tās nespēs apmierināt veselības aprūpes vajadzības; tā kā līdz ar to arī turpmāk ir svarīgi nodarbinātības un sociālajā politikā veicināt un ņemt vērā veselības faktorus;

X. tā kā pakārtotie līmeņi kolektīvajās sarunās, šķiet, izraisa samazināta atalgojuma struktūru; tā kā kolektīvo sarunu vājināšanās vairākās dalībvalstīs sakrīt ar zema atalgojuma pieaugumu (t. i., darba ņēmējiem maksā algu, kas ir mazāka nekā divas trešdaļas no vidējā atalgojuma);

Y. tā kā laba garīgā veselība ir viens no cilvēka labbūtības priekšnoteikumiem; tā kā 2016. gadā visās ES dalībvalstīs biežāk nekā katram sestajam cilvēkam bija garīgās veselības problēmas; tā kā visās ES valstīs cilvēkiem, kas sūdzas par hronisku depresiju, ir daudz mazākas izredzes strādāt;

Z. tā kā aplēsts, ka garīgās saslimšanas kopējās izmaksas visā ES pārsniedz 600 miljardus EUR jeb vairāk nekā 4 % no IKP;

AA. tā kā 2017. gadā mājsaimniecībām pieejamie bruto ienākumi uz vienu iedzīvotāju eurozonā pārsniedza 2008. gada pirmskrīzes līmeni, taču atšķirīga situācija bija astoņās dalībvalstīs un vairākos reģionos; tā kā mājsaimniecību kopējie ienākumi pieauga lēnāk nekā IKP, liecinot par to, ka ieguvumi no ekonomikas atlabšanas mājsaimniecību ikdienu ietekmējuši samērā maz un nesen konstatētā izaugsme nav iekļaujoša; tā kā realitātē daudzās dalībvalstīs vidējās algas joprojām atpaliek no pirmskrīzes līmeņa, un to pieaugums 2017. gadā vēl aizvien bijis zemāks par produktivitātes pieaugumu; tā kā ienākumu nevienlīdzība bieži vien saistīta ar nevienlīdzīgu piekļuvi izglītībai, apmācībai un sociālai aizsardzībai;

Ceturtdiena, 2019. gada 10. oktobris

AB. tā kā saskaņā ar Eirobarometra 2018. gada apsekojumu ES iedzīvotājus visvairāk uztrauc sociālekonomiskā situācija un vides problēmas;

AC. tā kā globālā attīstība, piemēram, digitalizācija un vidiskā pārkārtošanās liecina, ka steidzami nepieciešama vienota ES pieeja; tā kā šīs globālās problēmas reģionus un teritorijas skar dažādos veidos; tā kā iekļaujošas pārejas nodrošināšanai izšķirīga loma ir sociālajam dialogam, sociālajiem partneriem un pilsoniskajai sabiedrībai; tā kā daudzās dalībvalstīs sociālo partneru iesaistīšana politikas veidošanā joprojām ir nepietiekama;

AD. tā kā ekonomikas nozares, kas rada gandrīz 90 % no visām CO_2 emisijām, nodarbina aptuveni 25 % no ES darbaspēka; tā kā šā darbaspēka pārkvalificēšana ir svarīga daļa no pārejas uz ilgtspējīgu ekonomiku;

AE. tā kā vērienīga klimata politika rada darbvietas un izaugsmi un pozitīvi ietekmē labbūtību; tā kā saskaņā ar prognozēm pilnīga Parīzes nolīguma īstenošana ES papildus radīs 1,2 miljonus darbvietu līdz 2030. gadam, turklāt šis skaits ir papildus jau prognozētajiem 12 miljoniem jaunu darbvietu;

AF. tā kā no 2011.–2018. gadā konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem pilnībā īstenoti tikai 9 %, 17 % gadījumu panākts liels progress, 44 % — zināms progress, 25 % — neliels progress un 5 % gadījumu nav panākts nekāds progress;

AG. tā kā Komisija 2019. gadā 15 dalībvalstīm sniedza ieteikumus, kā uzlabot veselības aprūpes efektivitāti, pieejamību un ilgtspēju;

AH. tā kā vidējās mājokļa izmaksas un finanšu slogs ES ir samazinājies, taču adekvātu un izmaksu ziņā pieejamu mājokļu deficīts daudzās dalībvalstīs joprojām ir pieaugoša problēma; tā kā 2017. gadā katrs desmitais Eiropas iedzīvotājs 40 % vai vairāk no mājsaimniecības ienākumiem tērēja mājokļa izdevumu apmaksai;

AI. tā kā labi funkcionējošs sociālais dialogs ir būtisks Eiropas sociālās tirgus ekonomikas elements, kas stiprina sociālo kohēziju un mazina konfliktus sabiedrībā, un tas ir izdevīgi gan darba ņēmējiem, gan darba devējiem un valdībām; tā kā sociālajam dialogam un kolektīvajām sarunām ir izšķirīga nozīme tādu rīcībpolitiku izstrādē un īstenošanā, ar ko spētu uzlabot darba apstākļus un nodarbinātības nosacījumus;

AJ. tā kā pilsoniskās sabiedrības organizācijas sniedz būtisku ieguldījumu, nodrošinot integrācijas pakalpojumus, kā arī paužot dažādus viedokļus politikas veidošanā,

1. atzīmē — lai gan ekonomiskā situācija ES pašlaik ir labvēlīga un vispārējais nodarbinātības līmenis pastāvīgi pieaug, joprojām būtiski ir strauji risināt jauniešu bezdarbu un problēmas, ar kurām saskaras *NEET*, un joprojām steidzami ir jāuzlabo situācija tādās jomās kā ilgstošais bezdarbs, darba tirgus segmentācija un nevienlīdzība, mazaizsargātu grupu iekļautība, nodarbinātu personu nabadzība un produktivitāte, jo īpaši saistībā ar gaidāmo globālo ekonomikas lejupslīdi jeb recesiju; pauž dziļu nožēlu, ka faktiskais algu pieaugums Savienības līmenī joprojām ir zemāks par gaidīto, ņemot vērā labvēlīgo situāciju darba tirgū un ekonomiskos rezultātus; aicina Komisiju iesniegt Eiropas bezdarbnieku pabalstu pārapdrošināšanas shēmu, ar ko aizsargātu iedzīvotājus un samazinātu spiedienu uz valsts finansēm ārēju satricinājumu laikā;

2. atzīmē Komisijas 2019. gada konkrētām valstīm adresētos ieteikumus (KVAI) un atzinīgi vērtē to, ka lielāka uzmanība tiek pievērsta ieguldījumiem; atzīmē, ka gandrīz trešdaļa no KVAI, kas izdoti līdz 2018. gadam, nav īstenoti; atzīmē, ka ievērojami rezultāti KVAI īstenošanā sasniegti attiecībā uz tiesību aktiem, ar ko reglamentē darba attiecības un nodarbinātības aizsardzību; tomēr pauž nožēlu, ka KVAI īstenošanā sevišķi slikti rezultāti bijuši veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes jomā un ka 2018. gada KVAI īstenošana notikusi lēnāk nekā iepriekšējos gados, un mudina Komisiju izdarīt vajadzīgo spiedienu uz visām, ne tikai eurozonas dalībvalstīm, lai tās šos ieteikumus īstenotu; uzskata, ka uz nākotni orientētu reformu īstenošanai ir izšķirīga nozīme, lai stiprinātu ES ekonomikas izaugsmes potenciālu, veicinātu sociālo iekļaušanu un uzlabotu visu Savienības iedzīvotāju sociālās tiesības un labbūtību;

3. aicina dalībvalstis ņemt vērā ieteikumus par darbaspēka nodokļu sloga novirzīšanu uz citiem faktoriem, kas mazāk kaitē ilgtspējīgai izaugsmei;

4. atzīmē, ka starp valstīm, reģioniem un iedzīvotāju grupām joprojām pastāv būtiskas atšķirības nodarbinātībā, un līdz ar to izveidojušās valstis, reģioni un iedzīvotāju grupas, kuru galvenās vai pat vienīgās konkurētspējas priekšrocības ES darba tirgū ir zemi ienākumi un/vai slikti darba apstākļi; uzsver, ka dalībvalstīm un Komisijai būtu jānodrošina īpašu nodarbinātības rīcībpolitiku īstenošana, lai novērstu šķēršļus un grūtības reģionos ar problemātisku demogrāfisko situāciju, tādos kā mazapdzīvoti vai reti apdzīvoti reģioni, un īpaša uzmanība būtu jāpievērš lauksaimniecības nozarei, lai palielinātu šo reģionu spēju radīt darbvietas un pievienoto vērtību lauku apvidos; uzskata, ka jāpalielina nodarbinātības un ienākumu līmenis un jāveicina pienācīgas darbvietas, lai sasniegtu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi, proti, nodarbinātību vismaz 75 % līmenī;

5. pauž nožēlu, ka daudzās dalībvalstīs mājsaimniecību bruto ienākumi uz vienu iedzīvotāju joprojām ir zem 2008. gada pirmskrīzes līmeņa; mudina dalībvalstis darīt vairāk, lai samazinātu nevienlīdzību;

6. uzsver, ka vajadzīgas labi izstrādātas darba tirgus rīcībpolitikas un reformas, kas radītu kvalitatīvu nodarbinātību, un ka jāpieņem pasākumi, ar ko nodrošinātu pienācīgu minimālo algu un taisnīgu atlīdzību, aizsargātu un veicinātu darba ņēmēju veselību un labbūtību, par prioritāru noteiktu bezdarbnieku reintegrāciju, veicinātu vienlīdzīgas iespējas, vienlīdzīgu attieksmi pret darba ņēmējiem un vienlīdzīgas darba ņēmēju tiesības, tostarp publiskajā sektorā, veicinātu vienlīdzīgu piekļuvi darba tirgum, sociālo aizsardzību visiem un darbaspēka mobilitāti, ņemtu vērā lauku rajonus un izolētos reģionus, kā arī novērstu nevienlīdzību un nelīdzsvarotību starp dzimumiem;

7. ar lielām bažām norāda uz jauniešu augsto bezdarba līmeni vairākās dalībvalstīs un gados jaunu, darba gaitas tikko uzsākušu darba ņēmēju neaizsargātību; aicina dalībvalstis un Komisiju par prioritāru noteikt cīņu pret jauniešu bezdarbu un pilnībā izmantot tādus finanšu instrumentus kā Garantija jauniešiem, ES programmas, piemēram, *Erasmus +*, un pielāgotus pasākumus, lai risinātu jauniešu bezdarba problēmu un veicinātu jauniešu nodarbināmību; pauž dziļu nožēlu, ka daudzi Eiropas iedzīvotāji spiesti strādāt nepilnu darba laiku; atzīmē, ka tas negatīvi ietekmē viņu sociālo aizsardzību;

8. atzīmē, ka sieviešu līdzdalība darba tirgū turpina pieaugt, taču ar bažām konstatē, ka nodarbinātības ziņā starp dzimumiem joprojām pastāv plaisa, kas tikpat kā nav mainījusies kopš 2013. gada, un ka dzimumu nevienlīdzība nodarbinātības un atalgojuma ziņā vēl aizvien ir ļoti liela; ar bažām atzīmē, ka sievietes pārāk bieži strādā zemāk atalgotās nozarēs un darbā, kura veikšanai viņām ir pārāk augsta kvalifikācija; atzīmē, ka tikai dažas dalībvalstis ir veikušas pasākumus, lai novērstu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību; mudina visas dalībvalstis censties vairāk, lai samazinātu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības, pensiju atšķirības starp dzimumiem un stimulus nestrādāt; aicina Komisiju ierosināt direktīvu par darba samaksas pārredzamību, lai strauji likvidētu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības;

9. pauž dziļu nožēlu, ka netiks sasniegts Barselonas mērķis attiecībā uz bērnu aprūpes pieejamību 90 % apmērā bērniem vecumā no 3 gadiem līdz obligātajam skolas vecumam; mudina visas dalībvalstis pastiprināt centienus uzlabot darba un privātās dzīves līdzsvaru un nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieejamām bērnu aprūpes, agrīnās bērnu aprūpes un ilgtermiņa aprūpes struktūrām; aicina dalībvalstis uzlabot apmācību un darba apstākļus šajās struktūrās (arī veselības aprūpes struktūrās); aicina dalībvalstis pilnībā un ātri īstenot nesen pieņemto direktīvu par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un mudināt vīriešus vairāk izmantot apmaksātu ģimenes atvaļinājumu;

10. pieņem zināšanai konkrētām valstīm adresētos ieteikumus, kuru mērķis ir izveidot atvērtu un dinamisku vienoto tirgu, kurā valda konkurence, jo tas ir svarīgi produktivitātes stimulēšanai, izaugsmes veicināšanai un darba iespēju nodrošināšanai; uzsver, ka ir svarīgi taisnīgi sadalīt labklājības pieaugumu šajā saistībā; aicina Komisiju un dalībvalstis stimulēt produktivitāti, īstenojot reformas, ar kurām tiek atcelts nevajadzīgs regulējums; uzsver to, ka ieguldījumi veselības aizsardzībā un drošībā darbā ne vien uzlabo darba kvalitāti un darba ņēmēju labbūtību, bet arī pozitīvi ietekmē Eiropas ekonomikas produktivitāti un konkurētspēju;

11. norāda, ka darba tirgos ir jāapkaro diskriminācija vecuma dēļ, piemēram, novēršot plaisu starp jauniešiem un vecākām paaudzēm, palielinot — arī publiskajā sektorā — informētību par Nodarbinātības vienlīdzības direktīvu ([30]), nodrošinot piekļuvi mūžizglītības iespējām ar pielāgotiem kursiem un apmācību, cīnoties pret pensiju atšķirībām un veicinot gados vecāku ES iedzīvotāju līdzdalību mobilitātes un prasmju apmaiņas programmās; norāda, ka gados vecāki un mazāk kvalificēti darba ņēmēji daudz retāk piedalās mūžizglītības programmās; aicina Komisiju un dalībvalstis vairāk censties, lai šo tendenci mainītu; uzskata, ka lielāka uzmanība jāpievērš gados vecākiem darba ņēmējiem un rīcībpolitikām, ar ko tiks palielināts atbalsts un dota iespēja aktīvai dzīvei visa mūža garumā, jo īpaši pievēršoties darba ņēmējiem, kuri ir vecāki par 50 gadiem;

12. uzsver, ka darba tirgū ir jāapkaro diskriminācija pret etniskām grupām un jācīnās pret atalgojuma un pensijas atšķirībām atkarībā no etniskās piederības; aicina Komisiju izstrādāt ilgtermiņa plānošanas stratēģiju etnisko minoritāšu integrēšanai darba tirgū, lai mazinātu atstumtības risku; aicina Komisiju un dalībvalstis darīt vairāk, lai cīnītos pret diskrimināciju, kam iemesls ir etniskā piederība, piederība minoritātei vai mazākumtautības valodas lietošana, palielinot informētību, īstenojot daudzveidības stratēģijas un vācot un analizējot uzticamus un dezagregētus datus par diskrimināciju;

13. aicina Komisiju un dalībvalstis darīt vairāk, lai nodrošinātu, ka darba tirgū tiek vairāk iekļautas grupas, kas atrodas vistālāk no darba tirgus, piemēram, vientuļie vecāki, neoficiālie aprūpētāji, cilvēki ar ilgstošu slimību, invaliditāti, veselības problēmām vai smagām hroniskām slimībām, migranti, bēgļi un cilvēki, kuri pieder pie etniskām un reliģiskām minoritātēm, kā arī lai panāktu šo cilvēku labāku integrāciju sabiedrībā;

14. atzinīgi vērtē progresu, kas gūts saistībā ar Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā (2010–2020) un jo īpaši Direktīvu (ES) 2019/882 par pieejamību ([31]); tomēr uzsver, ka ir jādara vairāk; pauž dziļu nožēlu par to, ka nodarbinātības, izglītības un sociālās iekļautības ziņā cilvēki ar invaliditāti vēl aizvien pastāvīgi atrodas nelabvēlīgā situācijā; aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt nodarbinātības, izglītības un sociālās politikas satvarā izstrādāt īpašus pasākumus ar mērķi nodrošināt cilvēku ar invaliditāti, ilgstošām un hroniskām slimībām, arī cilvēku ar garīgās veselības traucējumiem un psihosociālu invaliditāti, efektīvu iekļaušanu; aicina Komisiju un dalībvalstis paredzēt ne tikai atbalsta pasākumus, bet izstrādāt vairāk nodarbinātības iniciatīvu un nodrošināt labāku pieejamību un saprātīgus pielāgojumus ([32]), cita starpā pilnībā izmantojot digitalizācijas sniegtās ekonomiskās un sociālās iekļaušanas iespējas;

15. norāda uz jaunu nodarbinātības veidu rašanos, arī uz digitalizācijas un automatizācijas izraisīto pārveidi; uzsver, ka šādas tendences vienlaikus gan sniedz ieguvumus, gan rada problēmas; uzsver, ka mūžizglītības politika ir svarīga, lai darba ņēmējiem dotu iespēju sagatavoties statusa maiņai darba tirgū; uzsver, cik svarīgs ir sociālais dialogs, jo īpaši izstrādājot turpmākas stratēģijas šo problēmu risināšanai; norāda, ka šīs pārveides rezultātā var rasties nestandarta un nestabilas nodarbinātības veidi; ar bažām norāda, ka nestandarta darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem nav atbilstīgu sociālās aizsardzības sistēmu un piekļuves sociālās aizsardzības sistēmām, arī apmaksātam atvaļinājumam un apmaksātām

---

([30]) Padomes Direktīva 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.).

([31]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām (OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp.).

([32]) ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām (*CRPD*) ir noteikts: "saprātīgs pielāgojums" nozīmē vajadzīgās un atbilstošās izmaiņas un korekcijas — ja tās konkrētā gadījumā ir nepieciešamas un neuzliek nesamērīgu vai nepamatotu slogu —, lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti vienlīdzīgi ar citiem var izmantot vai īstenot visas cilvēktiesības un pamatbrīvības (https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/ConventionRightsPersonsWithDisabilities.aspx); Nodarbinātības vienlīdzības direktīvas 5. pantā ir noteikts: "Lai garantētu vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu pret invalīdiem, nodrošina saprātīgu darba vietas izveidošanu. Tas nozīmē, ka darba devēji, ja tas vajadzīgs konkrētā gadījumā, veic atbilstīgus pasākumus, lai invalīds varētu dabūt darbu, strādāt vai tikt paaugstināts amatā, vai iegūt profesionālo izglītību, ja vien šādi pasākumi neuzliek neproporcionālu slogu darba devējam. Šis slogs nav neproporcionāls, ja to pietiekami izlīdzina ar pasākumiem, kas pastāv attiecīgās dalībvalsts invaliditātes politikā" https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0078&from=EN; Komisijas tīmekļa vietnē ir norādīts: saprātīgi pielāgojumi ir jebkādas izmaiņas darba pienākumos vai apstākļos, kas vajadzīgas, lai persona ar invaliditāti varētu pieteikties darba pienākumiem, tos pildīt un attīstīt karjeru vai saņemt apmācību (https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=147).

brīvdienām; uzsver, ka pastāvīga problēma, kas jārisina, ir fiktīvā pašnodarbinātība; aicina dalībvalstis īstenot pasākumus šo problēmu risināšanai, jo īpaši ņemot vērā Padomes 2018. gada 6. decembra ieteikumu par darba ņēmēju un pašnodarbināto piekļuvi sociālajai aizsardzībai; atzinīgi vērtē šo ieteikumu kā pirmo soli, taču uzsver, ka jādara vairāk, lai visiem būtu piekļuve sociālajai aizsardzībai;

16. norāda, ka tiešsaistes platformu darbs Eiropas Savienībā pēdējo divu gadu laikā palielinājies par vairāk nekā 25 %, tajā iesaistīti 5 miljoni darba ņēmēju un trešā daļa no visiem tiešsaistes platformu darījumiem ir pārrobežu darījumi; atzīmē, ka tiešsaistes platformās iesaistītie darba ņēmēji bieži vien nav iekļauti sociālās aizsardzības sistēmās; uzsver, ka Komisijai un dalībvalstīm jāvāc labāki un saskaņotāki dati par tiešsaistes platformu darba ņēmēju skaitu, nodarbinātības statusu, darba saturu un ienākumiem; prasa īstenot saskaņotu ES iniciatīvu, lai nodrošinātu, ka platformās iesaistītajiem darba ņēmējiem ir pieejama sociālā aizsardzība un nodrošinātas visas sociālās un darba tiesības neatkarīgi no nodarbinātības statusa, un lai koplīguma piemērošanu attiecinātu arī uz tiešsaistes platformu darba ņēmējiem;

17. uzsver, ka jaunās komunikācijas tehnoloģijas un darba organizācijas elastīgums bieži vien var novest pie ilgākām darba stundām un darba, privātās dzīves un personiskā laika pārklāšanās; jo īpaši norāda, ka ir jāievieš tiesības digitāli atslēgties, kā arī jāanalizē laika trūkuma un autonomijas attiecībā uz darba laiku jēdzieni;

18. uzsver, ka ir jāpārveido izglītības un apmācības sistēmas, lai pilnībā izmantotu digitalizācijas un ekonomikas zaļināšanas sniegtās iespējas un attīstītu prasmes — arī vispārīgās prasmes — un kompetences, kas nepieciešamas darba tirgus vajadzību nodrošināšanai un šodienas un rītdienas ekonomisko, sociālo un ekoloģisko problēmu risināšanai; uzskata, ka prasmju trūkums un neatbilstība var būt būtiski šķēršļi ieguldījumiem; uzsver — lai iegūtu pietiekamas prasmes, ir jāuzlabo izglītības un apmācības (arī arodizglītības) kvalitāte, pieejamība, iekļautība, finansiālā pieņemamība un piekļūstamība, kā arī jāuzlabo savstarpējā kvalifikāciju atzīšana; uzsver, ka ir svarīgi stimulēt uzņēmumus, lai tie vairāk ieguldītu apmācībā; uzsver, ka ieguldījumiem izglītībā ir izšķirīga nozīme sociālās kohēzijas panākšanā; uzsver, ka ir svarīgi risināt mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas problēmu; aicina dalībvalstis īstenot divpieeju stratēģiju, ar ko vispārējā izglītība tiktu padarīta iekļaujoša un tiktu nodrošinātas mērķtiecīgas programmas visneaizsargātākajiem; aicina dalībvalstis palielināt un veicināt ieguldījumus prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, kā arī visaptverošā digitālo, aroda un uzņēmējdarbības prasmju apguvē, ņemot vērā virzību uz digitālo ekonomiku un zaļāku tautsaimniecību un pieprasījumu pēc kvalificētiem tehniskajiem speciālistiem daudzās valstīs un reģionos; uzsver, ka piedienīgi darba un nodarbinātības apstākļi ir izšķirīgs faktors, lai piesaistītu kvalificētus darbiniekus;

19. piekrīt Komisijai, ka ir vajadzīgi savlaicīgi centieni, lai risinātu digitalizācijas jautājumu, ka visā ES šis process ir jāpaātrina un ka ir labāk jāsaskaņo Savienības, dalībvalstu un reģionālā politika, jāapvieno publiskie un privātie resursi, lai palielinātu ieguldījumus, un jāveido spēcīgāka sinerģija digitālajā ekonomikā un sabiedrībā; uzsver, ka ir jānodrošina efektīva un taisnīga pakalpojumu digitālā pārveide un ka nevienu nedrīkst atstāt novārtā; uzsver, ka digitālās pratības programmās būtu jāpievēršas privātuma un datu aizsardzības jautājumiem;

20. uzskata, ka saistībā ar klimata pārmaiņu problēmām un pāreju uz zaļāku ekonomiku ir jāsniedz izšķirīgs atbalsts sabiedrībai, darba ņēmējiem un uzņēmējiem, lai tiem palīdzētu pielāgoties šai būtiskajai pārveidei, īpašu uzmanību pievēršot visvairāk skartajiem reģioniem, uzlabojot apmācību un izglītību nolūkā pielāgot prasmes un radīt jaunas darbvietas vides un digitālajā nozarē; prasa īpašu uzmanību pievērst sabiedrības visneaizsargātākajām grupām, tostarp cilvēkiem, kuriem draud nabadzība un/vai galēja materiālā nenodrošinātība;

21. uzsver, ka arvien plašāka prasmju izmantošana un veidošana ir saistīta ar pievienotās vērtības un konkurētspējas radīšanu un tam vajadzētu būt noteicošajam ES rīcībpolitikās, kuru mērķis ir veicināt ekonomikas izaugsmi ar ieguldījumiem prasmēs; norāda — lai gan prasmes ir izaugsmes priekšnoteikums, tās pašas par sevi nav pietiekamas; tāpēc līdz ar ieguldījumiem sākotnējā izglītībā un apmācībā aicina veikt papildu pasākumus, lai radītu un izveidotu kvalitatīvas darbvietas darba tirgū, kas maksimāli spēj izmantot darba ņēmēju prasmes;

22. ir nobažījies par to, ka Eiropā ir nemainīgi liels to cilvēku skaits, kam trūkst pamata rēķinpratības un rakstpratības, jo šīs prasmes ir pamats tam, lai aktīvi varētu iesaistīties sabiedrībā un darba tirgū; aicina dalībvalstis veikt stingrus pasākumus nolūkā uzlabot pamatprasmju apguves nosacījumus, jo īpaši attiecībā uz visatstumtākajām sabiedrības grupām; uzsver, cik būtiski ir stingri pasākumi neformālās un informālās mācīšanās validēšanai, lai nodrošinātu prasmju un kompetenču pēc iespējas plašāku atzīšanu un padarītu elastīgākas dažādās izglītības un apmācības iespējas;

23. aicina Komisiju un dalībvalstis ciešā sadarbībā ar uzņēmējiem, pētniecības kopienām un citām attiecīgām ieinteresētajām personām nodrošināt stimulus un tehnisko palīdzību nolūkā uzlabot jauniešu iespējas strādāt pienācīgu darbu, īstenojot nodarbinātības programmas, atbalstot jaunos uzņēmējus ar *EntreCamp* starpniecību un piedāvājot kvalitatīvas māceklības programmas un valodu un arodmācību apmācību, cita starpā dalībvalstīs ieviešot attiecīgas mācību programmas;

24. aicina dalībvalstis stiprināt un modernizēt valsts nodarbinātības dienestus katrā teritoriālajā līmenī, pastāvīgi apmācot attiecīgās struktūras, iesaistot augsti kvalificētus konsultantus un pasniedzējus, kā arī īstenojot katrai darba tirgus kategorijai piemērotas mērķorientētas rīcībpolitikas;

25. uzsver, ka Savienības sociālajiem un ekonomiskajiem mērķiem nākamajā budžetā būtu jāpiešķir vienāda prioritāte un jānodrošina finanšu resursi un ka būtu jāstiprina Eiropas pusgads, lai visa cikla garumā tajā iekļautu sociālo dimensiju, iesaistot ES un dalībvalstu kompetentās struktūras, kas risina sociālās politikas jautājumus; mudina Komisiju uzlabot eurozonas dalībvalstīm adresētos ieteikumus, izveidojot matricu satvaru, kurā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru saistītās sociālās rīcībpolitikas, piemēram, iekļaujoša piekļuve izglītībai, veselības aprūpei, uzturam, nodarbinātībai un mājoklim un sociālo tiesību saglabāšana, tiktu analizētas katrā sociālajā segmentā, piemēram, bērni, jaunieši, vecāka gadagājuma cilvēki, minoritātes, migranti un cilvēki ar invaliditāti, tādējādi gūstot precīzāku priekšstatu par dalībvalstu ekonomisko un sociālo veselību, un mudina izskatīt šā jaunā KVAI komponenta iespējamu attiecināšanu arī uz valstīm, kuras nav pievienojušās eurozonai; norāda, ka KVAI būtu jāsaskan ar ES mērķiem ekonomikas, sociālajā un vides jomā un tiem drīzāk vajadzētu būt savstarpēji pastiprinošiem, nevis pretrunīgiem; aicina Komisiju un dalībvalstis noteikt Eiropas ilgtspējas stratēģiju sociālo, ekonomisko un klimata problēmu pārvarēšanai; aicina Komisiju un dalībvalstis nostiprināt sociālās tiesības, ierosinot tiesību aktus, attiecīgā gadījumā un pēc pārskatīšanas — arī finanšu instrumentus, ar mērķi īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāru saskaņā ar attiecīgajām Līgumos noteiktajām kompetencēm;

26. uzskata, ka ir būtiski definēt Eiropas Savienības sociālo dimensiju un pabeigt tās izveidi; tādēļ uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt tiesības uz pienācīgiem dzīves apstākļiem, pienācīgu mājokli, efektīvu un pieejamu veselības aprūpes sistēmu un ilgtermiņa aprūpi;

27. uzsver, ka labi funkcionējošs sociālais dialogs ir svarīgs instruments darba apstākļu izveidē, iesaistot dažādus dalībniekus dažādos līmeņos, un ka šāds dialogs līdzsvaro darba ņēmēju un darba devēju intereses un veicina gan ekonomisko konkurētspēju, gan sociālo kohēziju; aicina dalībvalstis vēl vairāk stiprināt sociālo dialogu visā Eiropā, lai līdzsvarotu darba attiecības un vajadzības gadījumā stiprinātu iespējas slēgt darba koplīgumu;

28. pauž nožēlu par to, ka nabadzības līmenis joprojām ir nepieņemami augsts; uzsver, ka lielāks nabadzības risks ir ekonomiskās attīstības palēninājuma periodos; uzsver — lai gan nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku (*AROPE*) skaits 2017. gadā ES turpināja samazināties, tomēr 2017. gadā Eiropas Savienībā apmēram 113 miljoni un eurozonā — 74 miljoni cilvēku bija *AROPE*; pauž nožēlu par to, ka stratēģijas "Eiropa 2020" nabadzības samazināšanas mērķis, visticamāk, netiks sasniegts; mudina Komisiju un dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai samazinātu nabadzību, tostarp strādājošu cilvēku nabadzību un neaizsargātu grupu nabadzību; uzsver, ka ir jāizskauž bērnu nabadzība, un aicina Komisiju ierosināt tiesību aktus, ar ko īstenotu Eiropas garantiju bērniem; mudina Komisiju un dalībvalstis veicināt uz tiesībām balstītu nabadzības apkarošanas stratēģiju, kuras pamatā būtu integrēta aktīva iekļaušana, apvienojot sociālo pamattiesību īstenošanu, kvalitatīvus pakalpojumus un darbvietas ar taisnīgu atalgojumu; aicina dalībvalstis izstrādāt pasākumus un stratēģijas atbilstīgi Eiropas sociālo tiesību pīlāram, lai nodrošinātu to personu sociālās vajadzības, kurām darba tirgus nav pieejams;

29. uzsver, ka pienācīgas kvalitātes darbvietas, piekļuve atbilstīgai sociālajai aizsardzībai neatkarīgi no darba attiecībām vai līguma veida, atalgojuma pieaugums un ar pietiekamiem resursiem nodrošināti kvalitatīvi publiskie pakalpojumi, arī izglītības sistēmas un pieejams mūžizglītības iespēju piedāvājums, būtiski ietekmē nevienlīdzības un nabadzības un sociālās atstumtības riska samazināšanu, kā arī cilvēku veselības un labbūtības uzlabošanu; atzinīgi vērtē sociālo pārvedumu

ievērojamo ietekmi uz nabadzības mazināšanu; tomēr pauž nožēlu, ka tas netiek atspoguļots visu dalībvalstu rīcībpolitikās; uzsver, cik būtiski ir pārredzamā veidā izvērtēt stratēģiju "Eiropa 2020", jo īpaši nabadzības samazināšanas jomā, un izstrādāt sociālu un ilgtspējīgu stratēģiju laikposmam pēc 2020. gada, kurā par prioritāti tiktu izvirzīta nabadzības izskaušana un ar kuru tiktu atbalstīta Eiropas sociālo tiesību pīlāra un ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošana, izmantojot jēgpilna dialoga procesus ES un valstu līmenī ar pilsonisko sabiedrību un cilvēkiem, kas ir tieši pieredzējuši nabadzību;

30. norāda, ka 2017. gadā 9,4 % no visiem ES nodarbinātajiem cilvēkiem bija pakļauti nabadzības riskam un ka daudzās dalībvalstīs pieaug nodarbinātu personu nabadzība; uzsver, ka nodarbinātu personu nabadzība ir viena no sociālā netaisnīguma pamatpazīmēm, un uzskata, ka ir ļoti svarīgi palielināt darba ņēmēju pirktspēju, stiprināt kolektīvās sarunas un noteikt spēcīgu un saskaņotu tiesību sistēmu un aizsardzību attiecībā uz visiem darba veidiem; mudina dalībvalstis izlēmīgi rīkoties, lai nodrošinātu, ka cilvēki spēj ar savu darba algu atļauties piedienīgu dzīvi sev un savām ģimenēm; aicina Komisiju ierosināt tiesību instrumentu, lai nodrošinātu, ka ikvienam darba ņēmējam Savienībā ir taisnīga minimālā darba alga, ko var noteikt saskaņā ar valstu tradīcijām, darba koplīgumiem vai tiesību normām;

31. uzskata, ka pagaidu vai nestabilu darba veidu izplatīšanās var bīstami ietekmēt pensiju pietiekamību, jo īpaši attiecībā uz jaunākajām paaudzēm, kas bieži pieredz pārtraukumus karjeras izaugsmē un līdz ar to — iemaksu periodos, kā arī sociālās aizsardzības sistēmu stabilitāti;

32. norāda uz satraucošajām tendencēm saistībā ar pārmērīgu pieprasījumu mājokļu tirgos vairākās dalībvalstīs un šo tendenču negatīvo ietekmi, jo īpaši uz cilvēkiem ar zemiem ienākumiem un konkrētos reģionos; aicina dalībvalstis darīt vairāk, lai izpildītu Komisijas ieteikumus (samazināt piedāvājuma nepietiekamību, novērst izkropļojumus un samazināt nodokļu sistēmas radīto diskrimināciju), un rīkoties atbilstīgi sociālo tiesību pīlāra 19. ieteikumam;

33. aicina Komisiju un dalībvalstis labāk izmantot Eiropas pusgadu, lai uzraudzītu un atbalstītu virzību uz mājokļu pieejamības nodrošināšanu un bezpajumtniecības izskaušanu; aicina Komisiju ierosināt Eiropas regulējumu attiecībā uz sociāliem mājokļiem un mājokļiem par pieņemamu cenu, lai efektīvi koordinētu dalībvalstu rīcībpolitikas;

34. norāda, ka sociālajiem un veselības aprūpes pakalpojumiem ir būtiska nozīme cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību; ar bažām norāda, ka lielākā daļa dalībvalstu ir saņēmušas KVAI nolūkā uzlabot to valsts veselības aprūpes sistēmu efektivitāti, pieejamību un ilgtspēju; aicina dalībvalstis darīt vairāk, lai nodrošinātu to veselības aprūpes sistēmu piekļūstamību, pieejamību, finansiālo pieņemamību, kvalitāti un rentabilitāti; uzsver, cik svarīgas ir profilakses un veselības veicināšanas kampaņu nozīmi, jo īpaši tās, kuru mērķis ir jaunieši no neaizsargātām iedzīvotāju grupām; aicina dalībvalstis ieguldīt līdzekļus, lai veselības rīcībpolitikās par vienu no prioritātēm noteiktu profilaksi; prasa aktīvi īstenot gan fizisko, gan garīgo veselību veicinošas kampaņas; atgādina, cik svarīgi ir sekmēt tādu darbspējīga vecuma cilvēku reintegrāciju darba tirgū, kuri atkopjas no slimības; aicina dalībvalstis veikt ieguldījumus aprūpes pakalpojumos visa mūža garumā, turpināt virzību uz 2002. gadā izvirzītā Barselonas mērķa sasniegšanu bērnu aprūpes jomā un noteikt mērķus gados vecāku un apgādājamu personu aprūpei;

35. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt īpašus pasākumus, lai īstenotu pēcpasākumus saistībā ar Eiropas rīcības programmu garīgās veselības un labbūtības jomā un ES kompasu rīcībai garīgās veselības un labbūtības jomā; uzskata, ka šajos pasākumos būtu jāiekļauj garīgās veselības veicināšanas un profilakses pasākumi un tie būtu jāsaskaņo ar citiem politikas instrumentiem, lai samazinātu garīgo veselību ietekmējošo sociālo faktoru nozīmi;

36. uzsver, ka ir svarīgi cieši uzraudzīt Savienības līdzekļus un vajadzības gadījumā tos pārskatīt, lai nodrošinātu efektīvu finansēšanu saskaņā ar ES mērķiem; aicina Komisiju un dalībvalstis apkarot Savienības līdzekļu nepareizu izmantošanu, krāpšanu un korupciju;

37. uzsver, cik būtiski ir ievērot ES revidentu ieteikumus;

38. uzskata — lai saglabātu un palielinātu konkurētspēju pasaules mērogā, darba tirgus tiesiskajam regulējumam dalībvalstīs ir jābūt skaidram, vienkāršam un elastīgam, vienlaikus saglabājot augstus darba standartus;

39. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.